

Částice jako „shluk“ ?

Zmínka Martina Schnabla, že v kvantové mechanice jsou částice popisovány jako takzvané vlnové balíky (zřejmě mezi fyziky již běžná věc, ale setkávám se s tím po prvé), docela zjevně ukazuje, jak „atomisticky“ teoretičtí fyzikové stále myslí a jak i ony „vlny“ neberou jako události, nýbrž jako „částice“ čili „kvanta“, takže se mohou „shlukovat“ do hromad, tedy do „balíků“ (balík je hromádka věcí, zabalená tak, aby nic nevypadlo, ale jinak to při sobě vůbec nijak nedrží). Já jsem naproti tomu přesvědčen, že právě v případě „vlnových balíků“ je zapotřebí si položit otázku, co vlastně tu „hromadu“ vln drží „při sobě“ resp. „pohromadě“, nebo nejlépe: co ji integruje v jednotu, snad dokonce v „celek“ (Teilhardův termín „přirozená jednotka“ by tu byl na místě, i když sám Teilhard končil u atomů, a ovšem i když slovo „přirozená“ je pochybné). Stejným směrem ukazuje i tendence „atomizovat“ resp. „částicovat“ i vztahy třeba mezi elektrony a elektromagnetickým polem, nebo dokonce mezi částicemi („fotony“) a gravitačním polem (gravitony). A kdyby se měl popisovat vztah mezi „událostí“ a ji obklopujícím (objímajícím) časovým polem, okamžitě sáhnou někteří po „atomech“ (kvantech) času. Zkrátka a dobře: teoretičtí fyzikové zatím nehodlají vzít na vědomí skutečný čas, redukovali čas na čtvrtou dimenzi a nyní jej ještě budou atomizovat na nejmenší časová kvanta – „chronony“.

(Písek, 080921-1.)